

Mesto Spišská Belá

**Všeobecné záväzné nariadenie
MESTA SPIŠSKÁ BELÁ
č. 4/2024,
o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej
núdzi a mimoriadnej dávky v nepriaznivej
sociálnej alebo krízovej situácii obyvateľom
mesta Spišská Belá**

**Všeobecne záväzné nariadenie
Mesta Spišská Belá
číslo 4/2024**

**o poskytovaní jednorazovej dávky v hmotnej núdzi a mimoriadnej dávky
v nepriaznivej sociálnej alebo krízovej situácii obyvateľom mesta**

Spišská Belá

(ďalej len „jednorazová dávka“ a „mimoriadna dávka“)

Mestské zastupiteľstvo v Spišskej Belej vo veciach územnej samosprávy v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), podľa zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 417/2013 z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva toto Všeobecne záväzné nariadenie.

§ 1

Úvodné ustanovenie

Účelom tohto Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní jednorazovej dávky a mimoriadnej dávky občanom mesta Spišská Belá (ďalej len „VZN“) je stanovenie postupu a pravidiel poskytovania dávok občanom mesta, na úhradu mimoriadnych výdavkov a na preklenutie nepriaznivej sociálnej a krízovej situácie pri zabezpečovaní základných životných podmienok.

§ 2

Vymedzenie základných pojmov

1) **Jednorazová dávka** je určená na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorá je v hmotnej núdzi. Jednorazová dávka je určená najmä na zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to posteľ, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb.

2) **Mimoriadna dávka** (ďalej len „mimoriadna dávka“) je dávka, ktorú môže mesto priznať fyzickej osobe, ktorá sa nachádza v nepriaznivej sociálnej situácii. Pri rozhodovaní o poskytnutí tejto dávky sa nevyžaduje, aby žiadateľ a členovia domácnosti boli poberateľmi dávky v hmotnej núdzi.

3) Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti podľa tohto zákona nedosahuje sumy životného minima ustanovené osobitným predpisom a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu prácou, výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem.

4) Životné minimum je spoločensky uznaná minimálna hranicu príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav jej hmotnej núdze.¹

5) Nepriaznivá sociálna situácia je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy

a) z dôvodu, že nemá zabezpečené nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb,

b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok alebo návykových škodlivých činností,

c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia, ak ide o dieťa do siedmich rokov veku,

d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,

e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa osobitného predpisu (ďalej len „dôchodkový vek“),

f) pre výkon opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,

g) pre ohrozenie správaním iných fyzických osôb alebo, ak sa stala obeťou správania iných fyzických osôb, alebo

h) pre zotrúvanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,

i) z dôvodu straty bývania alebo ohrozenia stratou bývania.²

6) Krízová sociálna situácia je ohrozenie života alebo zdravia fyzickej osoby a rodiny, ktoré vyžaduje bezodkladné riešenie sociálnou službou.³

§ 3

Jednorazová dávka

1) Jednorazovú dávku možno poskytnúť občanovi na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorá je v hmotnej núdzi podľa § 2 ods. 1) tohto VZN.

2) Jednorazovú dávku možno priznať jednorazovo do výšky preukázaných skutočných výdavkov, najviac do výšky trojnásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu. Súčet súm opakovane priznanej jednorazovej dávky v tom istom kalendárnom roku nesmie presiahnuť sumu podľa prvej vety.⁴

¹ § 1 zákona č. 601/2003 o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

² § 2 ods. 2 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

³ § 2 ods. 4 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

⁴ § 17 ods. 1 zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení v znení neskorších predpisov

§ 4

Poskytovanie jednorazovej dávky

- 1) Jednorazovú dávku možno poskytnúť len občanovi, ktorý má na území mesta trvalý pobyt.
- 2) Jednorazovú dávku možno poskytnúť len na základe písomnej žiadosti s uvedením pravdivých údajov v žiadosti podľa Prílohy č. 1 tohto VZN
- 3) Žiadateľ o jednorazovú dávku predkladá k žiadosti:
 - aktuálne potvrdenie žiadateľa a s ním spoločne posudzovaných osôb o poberaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, príp. ďalšie relevantné doklady súvisiace so žiadosťou,
 - preukazuje rodinné, príjmové a majetkové pomery všetkých spoločne posudzovaných osôb.
- 4) Žiadosť o poskytnutie jednorazovej dávky podáva žiadateľ na Mestský úrad v Spišskej Belej. Žiadosť musí mať písomnú formu s odôvodnením. Po posúdení žiadosti mesto vydá rozhodnutie v danej veci. Pri konaní o poskytnutí jednorazovej dávky **sa aplikuje** zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.).
- 5) O poskytnutí, resp. zamietnutí jednorazovej dávky žiadateľovi, ako aj o výške jednorazovej dávky rozhoduje primátor mesta na základe návrhu Odboru sociálnych vecí Mestského úradu v Spišskej Belej, ktorý preverí účelovosť a oprávnenosť žiadosti.

§ 5

Zodpovednosť žiadateľa

- 1) V prípade, ak sa preukáže, že žiadateľ zamlčal alebo v žiadosti uviedol nepravdivé údaje na priznanie jednorazovej dávky, je povinný celú neprávom prijatú sumu vrátiť na účet mesta po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o preplatku a to v lehote určenej v rozhodnutí.
- 2) Právo na vrátenie neprávom poskytnutej dávky podľa tohto nariadenia zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď mesto túto skutočnosť zistilo.

§ 6

Mimoriadna dávka

- 1) Mimoriadna dávka je dávka, ktorá sa môže poskytnúť fyzickej osobe ktorá sa ocitla v nepriaznivej sociálnej alebo krízovej situácii.

Za nepriaznivú situáciu na účely poskytnutia tejto dávky možno považovať :

- a) odstraňovanie následkov živeľnej pohromy (požiar, víchrica, záplavy a podobne),
- b) liečenie závažného ochorenia žiadateľa alebo fyzických osôb spoločne posudzovaných žiadateľom, ktoré si vyžaduje zvýšené finančné prostriedky,
- c) úhradu výdavkov súvisiacich so zabezpečením pohrebu osoby, ktorá bola so žiadateľom v priamom príbuzenskom pomere v prípade, že žiadateľ zabezpečuje pohreb tejto osoby a nemá dostatok finančných prostriedkov na jeho zabezpečenie.
- d) vybavovanie osobného dokladu (občianskeho preukazu) pri jeho strate alebo odcudzení,
- e) zabezpečenie základných životných podmienok a zlepšenie sociálnej situácie

- i) iné nepredvídateľné nepriaznivé sociálne a krízové situácie fyzickej osoby a maloletých detí.

§7

Podmienky poskytovania mimoriadnej dávky

- 1) Mimoriadna dávka sa poskytuje formou nenávratnej finančnej pomoci z prostriedkov rozpočtu mesta, ktoré boli vyčlenené v príslušnom kalendárnom roku na tento účel. Môže sa poskytnúť fyzickej osobe, ktorá sa ocitla v nepriaznivej sociálnej situácii alebo v krízovej situácii.
- 2) Žiadateľ o poskytnutie mimoriadnej dávky predloží písomnú žiadosť o poskytnutie mimoriadnej dávky podľa Prílohy č. 1 a ďalšie požadované doklady týkajúce sa rodinných, príjmových a majetkových pomerov. Žiadateľ o dávku podáva žiadosť na Mestský úrad v Spišskej Belej.
- 3) O poskytnutí, resp. zamietnutí mimoriadnej dávky žiadateľovi, ako aj o výške mimoriadnej dávky rozhoduje primátor mesta na základe návrhu Odboru sociálnych vecí Mestského úradu v Spišskej Belej, ktorý preverí účelovosť a oprávnenosť žiadosti.
- 4) Mimoriadnu dávku je možné poskytnúť len občanovi, ktorý má trvalý pobyt v meste Spišská Belá. Je možné ju poskytnúť spravidla jedenkrát v kalendárnom roku do výšky preukázaných skutočných výdavkov, max. však do výšky dvojnásobku životného minima. Vo výnimočných prípadoch sa môže dávka poskytnúť opakovane, avšak súčet takto poskytnutých dávok jednému občanovi v jednom kalendárnom roku nesmie presiahnuť maximálnu výšku dvojnásobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu.
- 5) Príslušný odbor doručí žiadateľovi oznámenie o priznaní alebo zamietnutí mimoriadnej dávky.
- 6) Pri poskytovaní mimoriadnej dávky podľa tohto nariadenia sa neuplatňuje zákon č. 71/1967 Zb.

§8

Spoločné ustanovenie

- 1) Poskytnutie jednorazovej dávky nevylučuje poskytnutie mimoriadnej dávky jednému žiadateľovi v jednom kalendárnom roku.
- 2) Jednorazová dávka a mimoriadna dávka sú fakultatívne dáky a poskytujú sa do vyčerpania prostriedkov finančného krytia určených v rozpočte na príslušný rozpočtový rok. Na poskytnutie oboch dávok nie je právny nárok.
- 3) Jednorazovú a mimoriadnu dávku možno poskytnúť v peňažnej, vecnej alebo kombinovanej forme. Výplata dávky vo vecnej forme sa uplatní, ak občan alebo rodina, ktorých životné návyky alebo spôsob života nezaručujú účelné využitie dávky v peňažnej forme. Formu poskytnutia dávky určuje mesto.
- 4) Ak žiadosť o jednorazovú alebo mimoriadnu dávku neobsahuje predpísané náležitosti, žiadateľ bude písomne vyzvaný na doplnenie žiadosti. Ak v určenej lehote žiadateľ neodstráni nedostatky svojho podania, žiadosti sa nevyhoví.
- 5) Žiadateľ o jednorazovú alebo mimoriadnu dávku vyjadruje správnomu orgánu mesta súhlas so spracovaním osobných údajov pre účely spracovania žiadosti.

6) Poskytnutá jednorazová alebo mimoriadna dávka sa vypláca prednostne v hotovosti prostredníctvom pokladnice mesta, prípadne bezhotovostným prevodom na číslo bankového účtu žiadateľa.

§9

Záverečné ustanovenia

- 1) Týmto nariadením s ruší v celom rozsahu Všeobecne záväzné nariadenie mesta Spišská Belá č. 2/2019 o poskytovaní jednorazovej dávky.
- 2) Toto Všeobecne záväzné nariadenie schválilo Mestské zastupiteľstvo v Spišskej Belej dňa 20.6.2024, uznesením č. 96./2024.
- 3) Toto Všeobecne záväzné nariadenie nadobúda účinnosť dňom 01.08.2024.

Ing. Mgr. Peter Zibura
primátor mesta

Doložky:

Uvedený návrh tohto všeobecne záväzného nariadenia bol vyvesený na pripomienkovanie na úradnej tabuli mesta:

dňa : 4.6.2024

podpis:

Uvedené všeobecne záväzné nariadenie bolo po jeho schválení mestským zastupiteľstvom vyvesené (publikované) na úradnej tabuli mesta :

dňa : 21.6.2024

podpis:

Uvedené všeobecne záväzné nariadenie bolo zvesené z úradnej tabule mesta :

dňa : .2024

pečiatka

podpis:

Dôvodová správa
k návrhu všeobecne záväzného nariadenia Mesta Spišská Belá k poskytovaniu
jednorazovej dávky a mimoriadnej dávky občanom mesta Spišská Belá

1) Návrh VZN sa predkladá na základe zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov.

2) Všeobecne záväzné nariadenie o poskytovaní jednorazovej dávky a mimoriadnej dávky občanom mesta Spišská Belá definuje spôsoby poskytovania sociálnej pomoci zo strany mesta.

Jednorazová dávka je určená na čiastočnú úhradu mimoriadnych výdavkov členov domácnosti, ktorá je v hmotnej núdzi. Jednorazová dávka je určená najmä na zabezpečenie nevyhnutného ošatenia, bielizne, obuvi, nevyhnutného vybavenia domácnosti, a to posteľe, stola, stoličky, chladničky, sporáku, variča, vykurovacieho telesa, paliva, práčky, periny, posteľnej bielizne, bežného kuchynského riadu, mimoriadnych liečebných nákladov alebo školských potrieb. Môže sa poskytovať formou finančnou, vecnou alebo kombinovanou, max. do výšky trojnásobku životného minima.

Mimoriadna dávka je dávka, ktorú môže mesto priznať fyzickej osobe, ktorá sa nachádza v nepriaznivej sociálnej alebo krízovej situácii. Pri rozhodovaní o poskytnutí tejto dávky sa nevyžaduje, aby žiadateľ a členovia domácnosti boli poberateľmi dávky v hmotnej núdzi. Môže sa poskytovať formou finančnou, vecnou alebo kombinovanou, max. do výšky dvójnásobku životného minima.

Poskytnutie jednorazovej dávky nevyklučuje poskytnutie mimoriadnej dávky jednému žiadateľovi v kalendárnom roku.

3) Náklady súvisiace s realizáciou sociálnej pomoci občanom mesta prostredníctvom tohto VZN sú plánované v rozpočte mesta na rok 2024, obe dávky sú fakultatívne, občan nemá na ne právny nárok (nie je obligatórna dávka). Sociálna pomoc vo forme jednorazovej a mimoriadnej dávky bude poskytovaná do výšky objemu finančných prostriedkov schválených v rozpočte mesta na príslušný rok.

Návrh VZN predkladá: **Ing. Mgr. Peter Zibura, primátor mesta**

Zodpovedná: **Ing. Anna Mlaková, vedúca Odboru sociálnych vecí Mestského úradu Spišská Belá**

Spracovala: **Ing. Anna Mlaková, vedúca Odboru sociálnych vecí Mestského úradu Spišská Belá**

Spišská Belá 23. 05. 2024

B. Údaje o ďalších spoločne posudzovaných osobách

* manžel/-ka, dieťa, rodič dieťaťa, iný

Meno, priezvisko	Dátum narodenia	Trvalé bydlisko	Príbuzenský vzťah	Zamestnávateľ (škola)

U detí po ukončení povinnej školskej dochádzky je potrebné pre podávaní žiadosti predložiť potvrdenie o návšteve školy.

C. Príjmové pomery žiadateľa a ďalších spoločne posudzovaných osôb

* aktuálne údaje v mesiaci podania žiadosti

Príjem	Žiadateľ	Ďalšie spoločne posudzované osoby
Čistý mesačný príjem zo závislej činnosti /príjem od zamestnávateľa/		
Čistý mesačný príjem zo samostatnej zárobkovej činnosti (daňové priznanie)		
Nemocenské dávky		
Dávka v nezamestnanosti		
Dôchodky (druh):.....		
Prídavok na deti		
Rodičovský príspevok		
Výživné		
Príjmy z nájmu, prenájmu		
Iné /kompenzačné dávky.../		

D. Majetkové pomery žiadateľa a ďalších spoločne posudzovaných osôb

Vlastníctvo	Žiadateľ	Ďalšie spoločne posudzované osoby
- nehnuteľnosti		
- hnutel'ne veci vyššej hodnoty (napr. auto – značka, rok výroby)		
- vklady, úspory		
- iné vymenujte		

E. Osobitné údaje o žiadateľovi a ďalších spoločne posudzovaných osobách

(preukaz ZŤP, tehotenská knižka)

F. Vyživovacia povinnosť (VP) žiadateľa a ďalších spoločne posudzovaných osôb (SPO)

Meno a priezvisko osoby, ku ktorej má určenú VP	Výška VP

F. Bytové pomery

* hodiace sa označte krížikom

Vlastník * ☐ Spoluvlastník: ☐ RD ☐ bytu ☐ časti bytu ☐ časti RD	☐ Nájomca: ☐ RD ☐ Časti RD ☐ bytu ☐ časti bytu	☐ Iné (uviesť):

<u>Výdavky:</u>	Výška mesačných/ročných výdavkov :
a) nájomné	
b) elektrina, plyn	
c) daň z nehnuteľnosti + TKO	
d) iné	

(o výške výdavkoch je potrebné predložiť doklady pri podávaní žiadosti)

G. Vyhlásenie žiadateľa

Vyhlasujem, že všetky údaje uvedené v žiadosti sú pravdivé a som si vedomý (-á) právnych následkov uvedenia nepravdivých údajov.

Súhlasím s vyžiadaním údajov o mojej osobe potrebných pre rozhodnutie o jednorazovej alebo mimoriadnej dávke z iných štátnych orgánov.

Ďalej súhlasím s vykonaním návštevy v mojej domácnosti za mojej prítomnosti a so zisťovaním a overovaním niektorých skutočností, ktoré sú potrebné pre rozhodnutie o poskytnutí jednorazovej alebo mimoriadnej dávky.

Dobrovoľne súhlasím s poskytnutím osobných údajov rozhodných pre spracovanie žiadosti o jednorazovú alebo mimoriadnu dávku.

H: Potvrdenie o úhrade poplatkov v mieste trvalého bydliska

Žiadateľ a spoločne posudzované osoby má - nemá zaplatené poplatky

za komunálny odpad a miestne dane, napr. daň z nehnuteľnosti, daň za psa a pod.

V Spišskej Belej dňa.....

.....

Podpis žiadateľa/zákonného zástupcu